

ABSTRAKT

Jak je již z názvu této práce patrné zaměřím se především na vznik manželství, a to nejen na sňatek občanský, ale též na sňatek církevní a zvláštní způsoby uzavírání manželství. Práce se věnuje nejen účinné tuzemské právní úpravě (zákonu o rodině č. 94/1963 Sb.), ale též právní úpravě obsažené v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový občanský zákoník, dále jen „NOZ“ nebo „nový občanský zákoník“). Za použití komparativní metody tato práce pojednává i o stěžejních podobnostech a rozdílech mezi právní úpravou České republiky a Spolkové republiky Německo, z jejíž právní úpravy bylo čerpáno i při tvorbě nového občanského zákoníku.

Tato práce je členěna do osmi základních částí. První část je zaměřena na osvětlení pojmu manželství a jeho účelu. Druhá část práce pojednává o základních zákonných povinnostech snoubenců před uzavřením manželství, přičemž není opomenuto ani dřívější pojetí institutu zasnoubení. Třetí část práce se zabývá okolnostmi, za nichž není možné uzavřít manželství. V souvislosti se zákonnými překážkami manželství podle občanského práva je podán též stručný výklad o důvodech, pro které nelze uzavřít církevní sňatek. Tato část se zabývá též procesními aspekty souvisejícími s uzavíráním manželství nezletilými. Část čtvrtá tvoří obecný rámec ke specifickým úpravám občanského a církevního sňatku, o nichž je v této kapitole podrobně pojednáno. Pátá část pojednává o uzavření manželství s mezinárodním prvkem. Na tuto kapitolu navazuje závěrečná část rigorózní práce, která popisuje, za jakých podmínek může občan České republiky uzavřít sňatek s německým občanem na území Spolkové republiky Německo. Referenční právní řád byl zvolen z důvodu zajímavosti odlišnosti některých institutů a tendenci České republiky se v rámci rekodifikace soukromého práva této právní úpravě přiblížit, a to nejen v oblasti rodinného práva.

Šestá část je zaměřena na problematiku neplatnosti a neexistence manželství. Uzavření manželství zakládá i vznik dalších práv a povinností a právě jimi, se podrobnějším zaměřením na změnu příjmení v souvislosti s uzavřením sňatku, se zabývá sedmá část práce.

Tato práce vychází především z norem českého práva a norem Spolkové republiky Německo. Čerpá též z četných článků, učebnic, komentářů, popřípadě elektronických zdrojů, a to jak tuzemských, tak i zahraničních, a také odborných časopisů jako jsou např. Právní rozhledy a Právo a rodina. Za stěžejní pramen práce lze považovat 3. vydání komentáře zákona o rodině od M. Hrušákové a kolektivu a základním pramenem kanonického práva mi byla kniha od Damiána Němce Manželské právo katolické církve s ohledem na platné české právo a Kodex iuris canonici 1983.